

**Bruxelles, 30 iunie 2025
(OR. en)**

11055/25

FIN 800

NOTĂ DE ÎNȘOȚIRE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	30 iunie 2025
Destinatar:	Dna Thérèse BLANCHET, Secretară Generală a Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2025) 373 final
Subiect:	RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU privind acțiunile întreprinse în urma descărcării de gestiune pentru exercițiul financiar 2023

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2025) 373 final.

Anexă: COM(2025) 373 final

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 27.6.2025
COM(2025) 373 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU
privind acțiunile întreprinse în urma descărcării de gestiune pentru exercițiul financiar
2023

**RAPORT CU PRIVIRE LA ACȚIUNILE ÎNTEPRINSE ÎN URMA SOLICITĂRIILOR FORMULATE DE
PARLAMENTUL EUROPEAN ÎN REZOLUȚIILE SALE PRIVIND DESCĂRCAREA DE GESTIUNE,
PRECUM ȘI DE CONSILIU ÎN RECOMANDAREA SA PRIVIND DESCĂRCAREA DE GESTIUNE
PENTRU EXERCITIUL FINANCIAR 2023**

Cuprins

1. Introducere.....	1
2. Protejarea intereselor financiare ale UE	2
3. Performanța bugetului UE și impactul MRR	6
4. Transparența finanțării UE	8
5. Activitățile de împrumut ale Comisiei și noile resurse proprii	9
6. Angajamente bugetare restante – „ <i>reste à liquider</i> ” (RAL) și măsuri de accelerare a execuției fondurilor UE.....	10
7. Perspective.....	11

1. Introducere

În 2023, în contextul războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, al crizei energetice, al dezastrelor naturale și al turbulențelor economice, bugetul UE a rămas o sursă de stabilitate, reziliență și investiții strategice în beneficiul cetățenilor europeni, al fermierilor, al cercetătorilor, al întreprinderilor și al regiunilor din întreaga Europă și din afara acesteia.

Ținând seama de recomandarea Consiliului, la 7 mai 2025, Parlamentul European a decis **să acorde Comisiei descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului UE aferent exercițiului financiar 2023**. Recomandările Consiliului și rezoluția Parlamentului European conțin solicitări mai generale și recomandări specifice adresate Comisiei cu privire la execuția bugetului UE.

Prezentul raport privind acțiunile întreprinse în urma cererilor de descărcare de gestiune pentru exercițiul financiar 2023 sintetizează acțiunile întreprinse de Comisie ca răspuns la: (i) solicitările formulate de Parlamentul European în secțiunea „Priorități politice” din rezoluția sa privind descărcarea de gestiune¹; și (ii) principalele solicitări formulate de Consiliu în recomandarea sa privind descărcarea de gestiune². Raportul face parte din rapoartele financiare și de răspundere integrate ale Comisiei. În ultimul trimestru al anului 2025, Comisia va publica un alt raport, mai detaliat, care va răspunde tuturor recomandărilor specifice incluse în recomandările de descărcare de gestiune și în rezoluție.

¹ Decizia Parlamentului European din 7 mai 2025 privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului general al Uniunii Europene aferent exercițiului financiar 2023, secțiunea III – Comisia, agențiile executive și cel de al nouălea, al zecelea și al unsprezecelea Fond european de dezvoltare [2024/2019 (DEC)] – 2024/2019(DEC).

² Recomandare a Consiliului privind descărcarea de gestiune acordată Comisiei în ceea ce privește execuția bugetului general al Uniunii Europene pentru exercițiul financiar 2023 (6179/24).

2. Protejarea intereselor financiare ale UE

Comisia acordă o importanță deosebită monitorizării utilizării fondurilor UE, în cooperare cu autoritățile naționale și cu partenerii de implementare.

a. Cheltuieli în conformitate cu valorile UE, inclusiv cu statul de drept

Statul de drept

Comisia acționează ca urmare a solicitării Parlamentului „de a asigura punerea în aplicare strictă și rapidă a tuturor elementelor mecanismului [de condiționalitate legată de statul de drept] atunci când statele membre încalcă principiile statului de drept atunci când aceste încălcări afectează sau riscă să afecteze interesele financiare ale Uniunii”³.

Comisia contribuie la asigurarea aplicării depline și eficace a **Regulamentului privind condiționalitatea** pentru a proteja bugetul UE împotriva încălcărilor principiilor statului de drept.

De exemplu, Ungaria face obiectul unor măsuri în temeiul Regulamentului privind condiționalitatea, menite să asigure protecția bugetului UE începând din 2022, când Consiliul, la propunerea Comisiei, a adoptat două măsuri: (i) suspendarea a 55 % din angajamentele bugetare aferente a trei programe ale politicii de coeziune și (ii) interdicția de a încheia noi angajamente juridice cu fiduciile de interes public (*Public Interest Trusts – PIT*) și cu entitățile menținute de acestea pentru finanțare din partea UE în cadrul gestiunii directe și indirecte.

La 13 decembrie 2023, în cadrul procedurii prevăzute de Regulamentul privind condiționalitatea, Comisia a reevaluat situația Ungariei. Comisia a constatat că riscul pentru bugetul UE a rămas neschimbat din decembrie 2022 și că măsurile adoptate de Consiliu nu ar trebui nici adaptate, nici ridicate. Prima tranșă de angajamente suspendate aferente anului 2022, în cuantum de aproximativ 1,04 miliarde EUR, a expirat la sfârșitul anului 2024 și a fost pierdută pentru Ungaria. În același sens, o a doua tranșă de aproximativ 1,1 miliarde EUR, aferentă angajamentelor din 2023, va fi pierdută pentru Ungaria la sfârșitul anului 2025, dacă măsura respectivă nu va fi ridicată până atunci, iar acest proces se va repeta anual, în mod continuu.

La 2 decembrie 2024, Ungaria a notificat Comisia că a adoptat modificări legislative pentru a soluționa conflictele de interese din consiliile de administrație ale fiduciilor de interes public. Cu toate acestea, în decizia sa din 16 decembrie 2024, Comisia a constatat că modificările legislative notificate nu constituie un răspuns adecvat la problemele nesoluționate. Prin urmare, Comisia nu a propus Consiliului nici ridicarea, nici adaptarea măsurii privind fiduciile de interes public și entitățile administrate de acestea. Comisia a subliniat clar care sunt adaptările necesare pentru a remedia situația în mod adecvat.

Comisia continuă să monitorizeze evoluțiile din toate cele 27 de state membre, atât în temeiul Regulamentului privind condiționalitatea, cât și prin intermediul raportului său anual privind statul de drept. Fiecare situație este evaluată individual, iar Comisia nu va ezita să ia măsurile necesare dacă o anumită situație îndeplinește criteriile prevăzute în regulament.

³ A se vedea punctul 10 – 2024/2019(DEC).

Pe lângă Regulamentul privind condiționalitatea, Comisia dispune de alte două instrumente importante care contribuie la protejarea bugetului UE împotriva încălcărilor principiilor statului de drept: (i) condiția favorizantă orizontală privind Carta drepturilor fundamentale a UE în temeiul Regulamentului privind dispozițiile comune și (ii) jaloanele și țintele care abordează provocările legate de statul de drept din cadrul planurilor naționale de redresare și reziliență (PNRR-uri).

Comisia va continua să aplice acest set de instrumente, precum și orice alte instrumente de care dispune. Astfel cum se indică în recenta comunicare privind calea către următorul cadru financiar multianual (CFM), respectarea statului de drept va rămâne o condiție pentru a beneficia de fonduri UE, iar următorul CFM va include garanții solide în acest sens.

Valorile UE

Comisia observă că Parlamentul consideră că „pentru credibilitatea Uniunii, este imperativ ca Comisia să se asigure că niciun fond al Uniunii nu este alocat persoanelor sau organizațiilor cu legături de orice tip cu mișcări teroriste sau orice altă mișcare care exprimă opinii extremiste, care incită la violență și/sau la ură și care se află direct în opoziție cu valorile fundamentale ale Uniunii Europene”.

Modificările recente aduse Regulamentului financiar au introdus motive explicite, în cadrul EDES, pentru excluderea entităților de la primirea de fonduri UE, în cazul în care s-a constatat că acestea se implică în activități care contravin valorilor UE. Prin intermediul sistemului de detectare timpurie și de excludere (*Early Detection and Exclusion System – EDES*), Comisia poate exclude de la primirea de finanțare din partea UE entitățile asociate cu finanțarea terorismului, infracțiuni de terorism sau infracțiuni legate de activități teroriste.

În ceea ce privește, în mod specific, finanțarea Agenției Organizației Națiunilor Unite de Ajutorare și Lucrări pentru Refugiații Palestiniene din Orientul Apropiat (UNRWA), în legătură cu care Parlamentul își exprimă profunda îngrijorare în rezoluția sa privind descărcarea de gestiune, Comisia reamintește că, în urma atacului terorist din 7 octombrie 2023 din Israel, și-a revizuit întreaga asistență financiară pentru Palestina, inclusiv programele derulate împreună cu UNRWA.

Evaluarea a confirmat că UNRWA a respectat cerințele legale față de UE, inclusiv cerința de a nu sprijini activitățile care contribuie la finanțarea terorismului.

Mai recent, astfel cum se menționează în declarația Comisiei din 29 ianuarie 2024, UNRWA s-a angajat (i) să permită efectuarea unui audit de către experți externi independenți desemnați de UE; (ii) să își consolideze Departamentul de investigații interne; și (iii) să efectueze o analiză a întregului personal al UNRWA, pentru a confirma că niciun angajat nu a participat la atacuri. UNRWA a respectat aceste angajamente.

b. Protejarea bugetului UE de autorii fraudelor

Partea de venituri

În Raportul său anual pe 2023, la fel ca în anii precedenți, Curtea de Conturi Europeană (CCE) a emis o opinie fără rezerve privind partea de venituri a bugetului UE, reafirmând stabilitatea și corectitudinea colectării veniturilor de către Comisie. Reamintind riscurile la adresa intereselor financiare ale UE generate de controalele vamale inadecvate sau ineficiente ale mărfurilor importate, Parlamentul salută eforturile depuse de Oficiul European de Luptă

Antifraudă (OLAF) în combaterea fraudei legate de taxele vamale și de TVA. În plus, Comisia a propus o reformă ambițioasă a uniunii vamale în 2023, care este în prezent în curs de negociere cu colegiitorii. Prin instituirea unei Autorități vamale a UE, care va gestiona noua Platformă de date vamale a UE, această reformă va facilita totodată și detectarea timpurie a riscurilor care afectează colectarea taxelor vamale, ca parte a unei consolidări generale a capacității UE de gestionare a riscurilor vamale, de analiză și de control.

Arhitectura antifraudă

Au început lucrările pregătitoare pentru o revizuire a arhitecturii antifraudă (AAF) a UE. La 14 martie 2025 a avut loc o reuniune de lansare la nivel înalt, care a reunit principalele părți interesate: Comisia, Parchetul European (EPPO), Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF), Curtea de Conturi Europeană (CCE), Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Justiție Penală (Eurojust) și Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Aplicare a Legii (Europol). Au fost înființate grupuri de lucru la nivel tehnic. Comisia intenționează să publice o carte albă, propunând orientările generale care urmează să fie explorate pentru viitoarea revizuire a AAF.

Consolidarea bugetară a EPPO și a OLAF

Comisia ia act de solicitările repetate ale Parlamentului privind „consolidarea și mai puternică a capacităților Parchetului European și ale OLAF și a cooperării dintre acestea”.

Inițial, EPPO trebuia să își atingă capacitatea maximă de 115 angajați în 2023 și, ulterior, să funcționeze cu o componentă stabilă. Cu toate acestea, personalul EPPO din cadrul Biroului central a fost majorat la 307 în 2025. În 2024 și 2025, EPPO a beneficiat de consolidări suplimentare pentru a reflecta participarea Poloniei și a Suediei, pentru a face față creșterii salariilor și a costurilor locative și pentru a asigura independența deplină a sistemului său informatic față de Comisie.

În pofida constrângerilor legate de personalul Comisiei, care afectează și OLAF, bugetul OLAF pentru 2025 prevede patru posturi suplimentare de personal extern, destinate monitorizării fluxului de fonduri către Ucraina.

Meritele revizuirii Regulamentului financiar în ceea ce privește lupta împotriva fraudei

Începând cu CFM post-2027, Regulamentul financiar revizuit va consolida protecția bugetului UE, printre altele prin: (i) extinderea domeniului de aplicare al EDES pentru a include gestiunea partajată, (ii) asigurarea înregistrării și stocării electronice standardizate a datelor privind destinatarul fondurilor UE și beneficiarii reali ai acestora în toate modurile de gestiune într-un singur sistem informatic integrat; și (iii) integrarea în acest sistem informatic unic integrat a unui instrument de extragere a datelor și de evaluare a riscurilor, a cărui utilizare rămâne voluntară până la efectuarea unei reevaluări la sfârșitul CFM.

Alte modificări notabile aduse Regulamentului financiar, care se aplică deja de la 30 septembrie 2024, includ posibilitatea de a exclude următoarele entități de la primirea de finanțare din partea UE: (i) beneficiarii reali ai entităților despre care s-a constatat că se află într-o situație de excludere, (ii) entitățile care se opun verificărilor sau auditurilor efectuate de OLAF, EPPO sau CCE, (iii) entitățile care incită la discriminare, ură, violență sau încălcă valorile UE, în măsura în care astfel de acțiuni afectează sau riscă să afecteze îndeplinirea angajamentelor juridice.

c. Limitarea erorilor legate de cheltuieli

Acțiuni de reducere a nivelului de eroare

Comisia acționează în urma solicitărilor primite din partea Parlamentului și a Consiliului de a lua măsuri în vederea reducerii ratei de eroare. După cum au recunoscut Parlamentul, Consiliul și CCE, complexitatea modurilor în care sunt plătite fondurile reprezintă un factor-cheie care contribuie la riscul de eroare. Prin urmare, Comisia ia măsuri concrete pentru a simplifica normele privind cheltuielile.

În ceea ce privește **fondurile politicii de coeziune**, pe baza constatărilor și recomandărilor CCE și ale Parlamentului, autoritățile de audit ale statelor membre și Comisia au convenit, la sfârșitul lunii decembrie 2024, asupra unui plan de acțiune pentru îmbunătățirea capacității de detectare a autorităților responsabile pentru programe, iar Comisia va monitoriza punerea în aplicare a acestuia. De asemenea, Comisia și-a revizuit strategia de audit pentru o supraveghere consolidată la fața locului a activității autorităților de audit pentru perioada 2021-2027. În paralel, Comisia continuă să promoveze **opțiunile simplificate în materie de costuri** mai puțin expuse la erori și **finanțarea nelegată de costuri** în cadrul programelor din perioada 2021-2027 și să efectueze audituri asupra programelor și domeniilor (de exemplu, achiziții publice, ajutoare de stat) considerate ca fiind cu risc ridicat.

Modelul de performanță aferent **politicii agricole comune (PAC)** pentru perioada 2023-2027 oferă un potențial de simplificare, întrucât permite statelor membre să conceapă intervențiile finanțate de UE astfel încât să răspundă nevoilor lor specifice de țară, asigurând în același timp realizarea obiectivelor stabilite la nivelul Uniunii. Noua PAC promovează, de asemenea, utilizarea noilor tehnologii⁴, care ar trebui să contribuie la remedierea erorilor. Comisia nu va mai stabili o rată de eroare pentru cheltuielile agricole, întrucât aceasta se bazează pe performanță. În schimb, Comisia va grupa cheltuielile PAC în trei categorii de risc: scăzut, mediu și ridicat, pe baza evaluării funcționării corespunzătoare a sistemelor de guvernare instituite de statele membre. Cheltuielile agricole prezintă în mod tradițional un risc scăzut și nu există niciun indiciu că această situație s-ar schimba odată cu noul model de performanță al PAC.

În ceea ce privește **finanțarea pentru cercetare și inovare**, Orizont Europa include utilizarea pe scară mai largă a formelor simplificate de finanțare, cum ar fi finanțarea proiectelor pe bază de sumă forfetară și costurile unitare, ceea ce va reduce în mod semnificativ sarcina administrativă pentru beneficiari și, prin urmare, se preconizează că va contribui la reducerea ratei de eroare.

În final, Comisia își revizuieste în prezent strategia de audit și control pentru **Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională (IVCDCI)** pentru a reduce rata de eroare globală, precum și pentru a spori eficiența controalelor sale. Unul

⁴ De exemplu, statele membre trebuie să instituie un sistem de monitorizare a suprafețelor (*Area Monitoring System – AMS*), care utilizează datele furnizate de sateliții Sentinel în cadrul programului Copernicus pentru a monitoriza în timp real 100 % din parcelele declarate. Acest sistem le permite fermierilor să primească alerte ori de câte ori o activitate sau o practică agricolă obligatorie nu a fost (încă) realizată. Fermierii au apoi posibilitatea fie să îndeplinească cerința (dacă mai este posibil), fie să își modifice cererea, ceea ce reduce numărul de erori.

dintre principalele rezultate ale acestei revizui este elaborarea unui sistem solid și specific de profiluri de risc pentru a evalua și a aborda mai bine riscul de eroare, atât la nivel de proiect, cât și la nivel de entitate. De asemenea, revizuirea vizează și metodologia controalelor *ex ante* și *ex post* aplicate în cadrul IVDCI, pentru a consolida în continuare capacitățile lor preventive și corective, precum și pentru a îmbunătăți acuratețea datelor generate pentru stabilirea profilurilor de risc.

În ceea ce privește **Mecanismul de redresare și reziliență (MRR)**, Comisia a instituit un sistem solid de control și audit, pe care l-a adaptat în funcție de propria experiență și pe baza constatărilor și recomandărilor formulate de CCE și de Parlament. Aceasta a inclus actualizarea metodologiei de audit privind protecția intereselor financiare ale UE, consolidarea controalelor asupra sistemelor de control intern ale statelor membre în domeniul ajutoarelor de stat și al achizițiilor publice, precum și consolidarea cooperării în cadrul Comisiei.

Schimburi de opinii între Comisie și CCE cu privire la nivelul de eroare

Comisia observă, de asemenea, că rezoluția privind descărcarea de gestiune invită Comisia și CCE „să găsească o soluție la abordările divergente înainte de descărcarea de gestiune pentru 2024” și „să colaboreze în continuare cu Curtea pentru a îmbunătăți înțelegerea reciprocă, convergența și comparabilitatea celor două abordări în ceea ce privește discrepanțele în estimarea erorilor care afectează cheltuielile Uniunii”.

Alinierea completă a metodologiilor între Curtea de Conturi Europeană și Comisie este dificilă, având în vedere rolurile și misiunile distincte ale celor două instituții. Cu toate acestea, este important ca ambele instituții să înțeleagă aceste diferențe. În acest scop, Comisia și serviciile CCE au organizat o serie de **ateliere tehnice** în martie 2025, pentru a promova o înțelegere comună a metodologiilor respective și au explorat potențialul unor îmbunătățiri suplimentare ale sistemelor de gestiune și control ale Comisiei. Ca urmare a acestor ateliere, Comisia elaborează în prezent un plan de acțiune intern care urmărește reducerea riscului de erori în cheltuielile UE în cadrul CFM și promovarea unei înțelegeri comune cu CCE în vederea determinării nivelului de eroare. De exemplu, în ceea ce privește cheltuielile aferente politicii de coeziune, Comisia și CCE au convenit să organizeze reuniuni tehnice suplimentare în 2025 pentru a se alinia cu privire la cuantificarea erorilor în domeniul achizițiilor publice.

De asemenea, Comisia continuă să colaboreze cu CCE pentru a aborda diferențele în materie de opinii și de interpretări în ceea ce privește MRR. Aceasta a clarificat în continuare operaționalizarea condițiilor de eligibilitate și conceptul de dublă finanțare în cadrul MRR. Comisia împărtășește dorința Consiliului de a nu introduce „norme noi sau condiții mai restrictive impuse *ex post* statelor membre”⁵ și ia act de faptul că modificarea orientărilor privind interpretarea conceptelor juridice la jumătatea perioadei de punere în aplicare a instrumentului ar genera noi probleme juridice și practice pentru statele membre.

3. Performanța bugetului UE și impactul MRR

Comisia ia act de apelul Consiliului de a „continua evaluarea performanței bugetului UE, care reprezintă o măsură a valorii autentice oferite cetățenilor UE” și „după caz, de a pune un

⁵ A se vedea punctul 11.4 din Recomandarea Consiliului privind descărcarea de gestiune.

accent mai mare pe indicatorii de performanță bazați pe rezultate care pot fi direct legați de acțiunile UE”⁶.

Comisia își asumă pe deplin angajamentul de a se asigura că fiecare euro din bugetul UE este cheltuit în mod corespunzător, în conformitate cu normele și în beneficiul publicului european.

Performanța este monitorizată anual prin intermediul „declarațiilor privind performanța programelor”. Acestea fac parte din Raportul anual privind gestiunea și performanța, care include principalii indicatori de performanță pentru perioada 2021-2027 pentru fiecare program de cheltuieli. 45 % dintre acești indicatori se bazează pe rezultate, ceea ce demonstrează accentul puternic pus pe rezultate.

În decembrie 2024, Comisia a publicat cel de al doilea raport de impact privind obligațiunile verzi NextGenerationEU (NGEU), care a măsurat impactul concret asupra climei al investițiilor finanțate în termeni de emisii de gaze cu efect de seră evitate.

Modelul de performanță al MRR oferă stimulente clare statelor membre pentru a răspunde provocărilor structurale de lungă durată.

Acordarea de sprijin financiar direct pentru punerea în aplicare a reformelor a condus la accelerarea implementării recomandărilor specifice fiecărei țări (CSR) emise anual de Consiliu pentru fiecare stat membru. În general, nivelul de implementare a recomandărilor specifice fiecărei țări a crescut odată cu instituirea MRR.

De exemplu, în domeniul ocupării forței de muncă, astfel cum a concluzionat CCE⁷, aproape toate planurile de redresare și reziliență conțin reforme care abordează provocările structurale de pe piețele forței de muncă din statele membre. În plus, multe reforme din alte domenii (de exemplu, educația) contribuie la încurajarea creării de locuri de muncă de înaltă calitate, la dezvoltarea competențelor și la punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale.

Jaloanele și țintele, ca indicatori ai progreselor înregistrate în punerea în aplicare a măsurilor din planurile de redresare și reziliență, oferă, totodată, o imagine de ansamblu foarte detaliată a performanței statelor membre pe durata de viață a MRR.

Comisia ia act în mod corespunzător de avizul Parlamentului potrivit căruia „orice trecere la o abordare bazată pe performanță fundamentată pe MRR ca model necesită abordarea numeroaselor probleme identificate în punerea sa în aplicare, precum și evaluarea datelor privind impactul său deplin, înainte de a utiliza un astfel de model”⁸.

Evaluarea la jumătatea perioadei a MRR⁹ a evidențiat domenii în care sunt necesare îmbunătățiri, inclusiv implicarea insuficientă a autorităților locale și regionale, a partenerilor sociali și a organizațiilor societății civile sau provocări legate de găsirea unui echilibru între jaloanele și țintele detaliate și flexibilitatea în implementare. Pe măsură ce se pregătește pentru următorul CFM, Comisia desprinde învățăminte din MRR și din alte programe,

⁶ A se vedea punctul 5 din Recomandarea Consiliului privind descărcarea de gestiune.

⁷ Raportul special 10/2025, punctul 20.

⁸ A se vedea punctul 11 — 2024/2019(DEC).

⁹ Evaluarea la jumătatea perioadei a Mecanismului de redresare și reziliență, SWD(2024) 70 final.

identificând cele mai bune practici și domeniile în care sunt necesare îmbunătățiri pentru a-și fundamenta abordarea viitoare.

4. Transparența finanțării UE

Transparența este un principiu director în gestionarea bugetului UE. De exemplu, în prezent, sistemul de transparență financiară (STF) include posibilitatea de a căuta informații privind toate tipurile de destinatari care fac obiectul gestiunii directe. Obiectivele și rezultatele proiectelor pot fi găsite pe portalul UE pentru oportunitățile de finanțare și ofertare. Ca urmare a revizuirii Regulamentului financiar, angajamentul Comisiei față de transparență va fi consolidat odată cu următorul CFM. STF urmează să devină un punct central de referință, cu informații publicate cu privire la destinatari **în toate modurile de gestiune**.

În ceea ce privește finanțarea acordată organizațiilor neguvernamentale (ONG-urilor), Parlamentul remarcă faptul că recentul raport al CCE privind transparența finanțării acordate de UE ONG-urilor indică faptul că, deși Comisia respectă pe deplin toate obligațiile legale în ceea ce privește transparența¹⁰, aceasta din urmă ar putea fi îmbunătățită în continuare. Comisia va da curs raportului CCE, astfel cum se menționează în răspunsurile Comisiei.

Comisia a recunoscut că unele programe de lucru prezentate de beneficiari și anexate la acordurile de grant de funcționare includeau acțiuni specifice de promovare și activități de lobby care implică un risc reputațional pentru UE. Deși analiza juridică a acordurilor realizată de Comisie a concluzionat că entitățile în cauză nu au încălcat obligațiile contractuale sau pe cele prevăzute în Codul de conduită, Comisia a emis orientări interne în mai 2024 pentru a gestiona orice posibil risc reputațional pentru UE. De asemenea, Comisia și-a actualizat modelul de cerere de propuneri pentru a se asigura că viitoarele proiecte vor respecta aceste orientări. Totodată, în pofida lipsei unei cerințe legale de a divulga informații cu privire la activitățile de promovare finanțate prin granturi de funcționare¹¹, Comisia susține în continuare transparența prin partajarea proactivă a obiectivelor și a rezultatelor proiectelor finanțate pe portalul UE pentru oportunitățile de finanțare și ofertare. În fine, reprezentanții grupurilor de interese care se înregistrează în **registru de transparență** ca nereprezentând interese comerciale, ceea ce înseamnă, de regulă, ONG-uri, au obligația de a-și raporta activitățile de lobby și de a-și declara principalele surse de finanțare, precum și cuantumul fiecărei contribuții de peste 10 000 EUR care depășește 10 % din bugetul lor total și numele contribuitorului în înregistrările lor în registrul de transparență.

În programul de lucru multianual pentru perioada 2025-2027 pentru LIFE, Comisia a inclus garanții suplimentare pentru a se asigura că granturile de funcționare nu implică activități specifice și detaliate care vizează în mod direct instituțiile UE sau personalul ori membrii acestora și care clarifică faptul că beneficiarii își păstrează întreaga responsabilitate pentru opiniile lor. Într-o declarație publicată la 1 aprilie 2025¹², Comisia s-a angajat să revizuiască dispozițiile în materie de transparență și cerințele de publicare pentru beneficiari în cadrul registrului de transparență al UE. Totodată, Comisia se angajează să se asigure că membrii

¹⁰ A se vedea punctul 23 — 2024/2019(DEC).

¹¹ În ceea ce privește publicarea informațiilor privind destinatarii, a se vedea articolul 38 din Regulamentul financiar.

¹² Declarația Comisiei privind programul LIFE.

comitetului de evaluare LIFE sunt independenți și nu se află în conflicte de interese. Membrii sunt obligați să semneze declarații privind absența oricărui conflict de interese înainte de a se angaja în evaluarea propunerilor, iar în cazul identificării unor conflicte de interese sunt prevăzute măsuri de atenuare. Agenția Executivă Europeană pentru Climă, Infrastructură și Mediu (CINEA) va revizui procedura de selecție a membrilor comitetului de evaluare LIFE și va pune în aplicare toate măsurile necesare pentru a garanta transparența deplină.

Sprijinirea activităților legate de elaborarea și punerea în aplicare a politicilor rămâne un obiectiv de finanțare important și legitim, în conformitate cu regulamentele care reglementează anumite programe de finanțare ale UE, astfel cum au fost adoptate de Parlamentul European și de Consiliu. Aceasta include consolidarea implicării organizațiilor societății civile pluraliste.

De asemenea, Comisia recunoaște și va da curs solicitării Parlamentului de a „pune la dispoziția autorității care acordă descărcarea de gestiune rezultatele examinării acordurilor de grant și a altor contracte”¹³.

În fine, Regulamentul financiar revizuit introduce (i) **obligația ca solicitanții de granturi (în cadrul gestiunii directe) să declare dacă sunt ONG-uri și (ii) o definiție a ONG-urilor.**

În ceea ce privește **transparența în cadrul MRR**, statele membre trebuie să raporteze cu privire la cei 100 de beneficiari finali care primesc cel mai mare quantum de finanțare pentru punerea în aplicare a măsurilor din cadrul mecanismului. Comisia a publicat orientări suplimentare sub formă de anexă la Raportul său anual privind MRR pentru 2024 și le-a reamintit statelor membre obligațiile care le revin. În urma solicitării Parlamentului, în contextul descărcării de gestiune pentru exercițiul financiar 2023, Comisia a solicitat statelor membre o listă cu numele „celor 100 de entități finale sau persoane fizice care au primit cele mai mari fonduri în cadrul MRR”, inclusiv contractanți și subcontractanți. Până în prezent [iunie 2025], Comisia a primit liste din partea a șase state membre și le-a transmis Parlamentului.

5. Activitățile de împrumut ale Comisiei și noile resurse proprii

Comisia ia act de îngrijorarea exprimată de Parlament în legătură cu nivelul datoriei neachitate din activitățile de împrumut și cu vulnerabilitățile legate de ratele dobânzii care afectează nivelul datoriei¹⁴. Începând din 2020, Comisia și-a transformat profund prezența pe piețele internaționale de capital, făcând din UE „**unul dintre cei mai mari emitenți de datorie din Europa**”, astfel cum subliniază în mod justificat Parlamentul. Comisia recurge la o combinație de strategii de împrumut pe termen scurt și lung pentru a gestiona eficient ratele dobânzii și termenele de rambursare. Aceasta include emiterea de obligațiuni cu scadențe diferite, ceea ce contribuie la repartizarea în timp a obligațiilor de rambursare. Calendarul rambursării datoriei aferente NGEU se extinde până în 2058, oferind Uniunii un orizont extins pentru gestionarea rambursărilor fără a provoca perturbări semnificative sau a compromite stabilitatea financiară.

Pentru a aborda mai bine riscurile financiare asociate activităților de împrumut ale Comisiei și expunerii bugetului UE, rolul **responsabilului independent cu gestionarea riscurilor**

¹³ A se vedea punctul 21 — 2024/2019(DEC).

¹⁴ A se vedea punctul 8 — 2024/2019(DEC).

(CRO) a fost extins în februarie 2025 pentru a include supravegherea tuturor operațiunilor financiare și a activelor gestionate de UE. În concordanță cu cele mai bune practici din sectorul financiar, CRO – împreună cu o „unitate de gestionare a riscurilor” nou creată – acționează în prezent ca a doua linie de apărare la nivel corporativ pentru evaluarea riscurilor financiare aferente operațiunilor financiare, în deplină independență față de prima linie¹⁵.

Comisia împărtășește opinia potrivit căreia „sunt esențiale progrese rapide în ceea ce privește noile resurse proprii”. În 2023, Comisia a prezentat un pachet de propuneri de modificare a propunerii din 2021, care este cuprinzător, generează venituri suficiente, reduce la minimum sarcina suplimentară asupra bugetelor statelor membre și poate fi pus în aplicare rapid. Totodată, Comisia lucrează și la alte propuneri. Introducerea de noi resurse proprii va necesita voința politică și angajamentul tuturor părților.

6. Angajamente bugetare restante – „reste à liquider” (RAL) și măsuri de accelerare a execuției fondurilor UE

Comisia observă că, în rezoluția privind descărcarea de gestiune, Parlamentul „își exprimă din nou îngrijorarea profundă cu privire la faptul că angajamentele restante acumulate (RAL – *reste à liquider*) au atins un nivel record de 543 de miliarde EUR [...] la sfârșitul anului 2023”¹⁶.

Angajamentele restante sunt sume care au fost angajate, dar care nu au fost încă plătite.

Partea nerambursabilă a NGEU a contribuit cu 238,6 miliarde EUR, ceea ce reprezintă aproape 44 % din valoarea totală a RAL, majoritatea fiind canalizate prin MRR. În acest sens, Comisia sprijină statele membre să asigure o punere în aplicare rapidă și eficace a planurilor lor de redresare și reziliență, fără a-și reduce ambițiile sau fără a atenua măsurile critice. În cazul în care, din cauza unor circumstanțe obiective, anumite măsuri devin imposibil de realizat, statele membre pot solicita revizuirii ale planurilor lor de redresare și reziliență pentru a aborda blocajele în materie de punere în aplicare. Totodată, statele membre pot depune cereri de plată, chiar și în cazul în care doar o parte dintre jaloane și ținte au fost îndeplinite, ceea ce le va permite să primească plăți parțiale corespunzătoare celor deja realizate. Acest lucru contribuie, de asemenea, la punerea în aplicare rapidă a planului de redresare și reziliență. În Comunicarea sa intitulată „NextGenerationEU – Calea către 2026”, adoptată la 4 iunie 2025, Comisia oferă orientări pentru ca statele membre să își revizuiască și să își raționalizeze planurile de redresare și reziliență, având în vedere apropierea termenelor din 2026. Comisia încurajează statele membre să elimine din planurile lor de redresare și reziliență jaloanele și țintele care nu pot fi atinse până la termenul de 31 august 2026 și sugerează opțiuni existente și noi pentru a facilita atingerea acestora.

Aproximativ jumătate din **angajamentele restante legate de programele CFM** la sfârșitul anului 2023 provin din politica de coeziune și, prin extensie, din execuția de către statele membre a fondurilor care fac obiectul gestiunii partajate.

Având în vedere că nivelul de selecție a proiectelor pe teren se ridică la aproximativ jumătate din alocările disponibile pentru programele de coeziune din perioada 2021-2027, se

¹⁵ Prima linie de apărare este asigurată de departamentele Comisiei care gestionează operațiunile UE de împrumut, de creditare și de gestionare a activelor, precum și garanțiile bugetare.

¹⁶ A se vedea punctul 7 – 2024/2019(DEC).

preconizează că execuția financiară va atinge, de asemenea, o viteză de croazieră în perioada imediat următoare.

La 1 aprilie 2025, Comisia a adoptat propunerea legislativă privind **evaluarea la jumătatea perioadei a politicii de coeziune**, pentru a alinia prioritățile de investiții la contextul economic, societal și geopolitic în continuă evoluție, precum și la obiectivele mai ambițioase în materie de climă și mediu. Aceasta introduce o mai mare flexibilitate și stimulente (cum ar fi o rată de cofinanțare de 100 % pentru concentrarea la începutul perioadei a investițiilor în locuințe, în reziliența în domeniul apei, în tranziția energetică, în competitivitate și apărare), pentru a facilita utilizarea rapidă a resurselor în cadrul acestor priorități consolidate, accelerând astfel și mai mult absorbția.

La 22 aprilie 2025, Comisia a adoptat noi **modificări specifice ale programelor de finanțare existente ale UE** pentru a sprijini investiții mai rapide, mai flexibile și mai coordonate în baza industrială și tehnologică de apărare a Europei. Modificările specifice vor extinde în special domeniul de aplicare al **platformei „Tehnologii strategice pentru Europa” (STEP)**, pentru a include tehnologiile și produsele din domeniul apărării. Aceste propuneri legislative, dacă vor fi aprobate de colegiitori, vor accelera, de asemenea, execuția fondurilor UE.

Comisia va continua să monitorizeze nivelul general de execuție a angajamentelor restante. De asemenea, aceasta va continua să propună, în cursul procedurilor bugetare anuale, niveluri ale creditelor de plată care să răspundă în mod adecvat nevoilor de plată.

7. Perspective

În iulie 2025, Comisia își va prezenta propunerea privind următorul CFM.

Propunerea respectivă va ține seama de recomandările Parlamentului, ale Consiliului și ale CCE în contextul descărcării de gestiune.

Bugetul UE, cu peste 50 de programe de cheltuieli și numeroase norme și criterii, este în prezent afectat de complexitate, ceea ce sporește riscul de suprapuneri, reduce transparența și conduce la lacune de finanțare pentru prioritățile transversale. Această complexitate îngreunează, totodată, accesul beneficiarilor, în special al întreprinderilor mici și mijlocii, la fondurile UE și poate duce la erori legate de cheltuieli.

Un buget al UE simplificat ar facilita accesul tuturor beneficiarilor, ar spori viteza și calitatea execuției și ar consolida implicarea părților interesate.

Prin raționalizarea peisajului financiar, eliminarea suprapunerilor și crearea unui portal unic de acces la finanțarea din partea UE pentru beneficiari, sarcina administrativă, întârzierile și erorile pot fi reduse considerabil. Aceasta va îmbunătăți, în cele din urmă, modul în care este cheltuit bugetul UE și îl va face mai eficient și mai eficace în atingerea obiectivelor sale.

* * *